

एवंयदेनसस्तेपततइति श्लोकेनकृतस्यप्रश्नत्रयस्यउत्तरमुक्तं तेनैवस्थूलदेहाद्विवेचितंजीवंसूक्ष्मादपिविवेक्तुंप्रश्नमवतारयति अन्यद्वपुरिति नरयोनिमापद्यमानोजीवःस्वेनकायेनजैवेनैवरूपेणगर्भमातुरुदरंया
तिउततत्रप्रवेष्टुंअन्यद्वपुरुपाधिभूतंविदधाति ॥ १२ ॥ शरीरेति अन्यजन्मानंगीकारेशरीरविशेषंकरणानिसंज्ञांचनायंलभेत् मलपिंडवत् अंगीकारेचतेषांस्वाभाविकत्वात्उपाधिसंतत्यविच्छेदाद्वानित्यसं
सारित्वंस्यात् ॥ १३ ॥ तदेतदनाद्येकोपाधिस्वीकारेणपरिहरति वायुःसमुत्कर्षतीति वायुर्व्यष्टिलिंगं वायुर्वैगौतमतत्सूत्रंवायुरेवव्यष्टिर्वायुःसमष्टिरितिश्रुतिभ्यांपंचप्राणमनोबुद्धिदशेंद्रियसमन्वितं अपंचीक
तभूतोत्थंसूक्ष्मांगंभोगसाधनमित्युक्तरूपंतत्कर्तुं गर्भस्थानंमुख्यकर्मभूतं ऋतौस्त्रीरजसिरेतःपूर्वोक्तं पुष्परसेनपुष्पंकर्मफलोत्पादकत्वसाम्यात्तस्यरसोऽपूर्वतेनानुपृक्तंगौणकर्मसमुत्कर्षति अग्नौप्रास्ताहुतिःस
म्यगादित्यमुपतिष्ठते आदित्याज्जायतेदृष्टिर्दृष्टेरन्ततःप्रजाइतिस्मृतेः पंचम्यामाहुतावापःपुरुषवचसोभवंतीतिश्रुतेश्च सोमाज्यपयआदिरूपाः कर्मसमवायिनीर्देहांतरारंभिकाआपोरेतोरूपागृहीत्वालिंगो
पाधिर्जीवोगर्भाशयंविशतीत्यर्थः अन्यथाऋतौसिक्तमपिरेतःपूयेन्यसंभवेत् नस्थिरीभवेच्च सवायुःतत्रगर्भाशये तन्मात्राणिसूक्ष्मभूतानितैःउपादानभूतैःकृतःअधिकारोयावदपवर्गमवस्थानंयस्यसः तन्मात्रक

अष्टकउवाच अन्यद्वपुर्विदधातीहगर्भमुताहोस्वित्स्वेनकायेनयाति ॥ आपद्यमानोनरयोनिमेतामाचक्ष्वमेसंशयात्प्रब्रवीमि ॥ १२ ॥ शरीरभेदादिसमु
च्छ्रयंचक्षुःश्रोत्रेलभतेकेनसंज्ञां ॥ एतत्तत्त्वंसर्वमाचक्ष्वपृष्टःक्षेत्रज्ञंत्वांतातमन्यामसर्वे ॥ १३ ॥ ययातिरुवाच वायुःसमुत्कर्षतिगर्भयोनिमृतौरे
तःपुष्परसानुपृक्तं ॥ सतत्रतन्मात्रकृताधिकारःक्रमेणसंवर्धयतीहगर्भं ॥ १४ ॥ सजायमानोविगृहीतमात्रःसंज्ञामधिष्ठायततोमनुष्यः ॥ सश्रोत्राभ्यांवेद
यतीहशब्दंसवैरूपंपश्यतिचक्षुषाच ॥ १५ ॥

ताधिकारः एवंभूतोवायुःक्रमेणगर्भंवर्धयति यथाहुर्नैरुक्ताः शुक्रातिरेकेपुमान्भवतिशोणितातिरेकेस्त्रीभवतिद्वाभ्यांसमेननपुंसकोभवतिशुक्रभिन्नेनयमोभवति एकरात्रोषितंकललंभवतिपंचरात्राहुर्दुदाः
समरात्रात्पेशीद्विःसमरात्रादुर्बुदःपंचविंशतिरात्रःस्वस्थितोघनोभवतिमासमात्रात्कठिनोभवतिद्विमासाभ्यंतरेशिरःसंपद्यतेमासत्रयेणपीवाव्यादेशोमासचतुष्टयेनत्वग्व्यादेशःपंचमेमासेनखरोमव्यादेशःषष्ठेमु
खनासिकाक्षिश्रोत्रंचसंभवतिसममेचलनसमर्थोभवत्यष्टमेबुद्ध्याध्यवस्यतिनवमेसर्वांगसंपूर्णोभवति मृतश्चाहंपुनर्जातोजातश्चाहंपुनर्मृतइत्यादिजातश्चवायुनास्पृष्टस्तन्मरतिजन्ममरणमंतेचशुभाशुभकर्म
त्यंतेनयंथेन ॥ १४ ॥ सइतियुग्मं सगर्भोजायमानोवर्धमानःविगृहीतमात्रःविपहेणसर्वांगकलापेनसंपन्नमात्रःसंज्ञांप्राग्मवीयांवासनामधिष्ठायानुसंधायततोजातःसन्त्योनेर्बहिर्निःसरणान्मनुष्योहमित्यभिमा
नवान्भवति एवंभूतस्यप्राणभूतोजीवस्यप्राणाख्यंलिंगंशरीरेस्थूलेउपहितंउपाधिविद्धि स्वतस्तुमहात्मनःविभोःकिंतदुपहितंयेनश्रोत्रादिरूपेणशब्दादीन्विषयान्जानीतइतिद्वयोःश्लोकयोरन्वयः ॥ १५ ॥